

PLAN DE TRANSICIÓN

INFANTIL - PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE
DE PRÁCTICAS

A Coruña

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN,
CIENCIA, UNIVERSIDADES E
FORMACIÓN PROFESIONAL

**CEIP PLURILINGÜE
DE PRÁCTICAS**

A Coruña

CEIP PLURILINGÜE DE PRÁCTICAS
Paseo de Ronda, 47 981255330
ceip.practicas.corunha@edu.xunta.gal

ÍNDICE

- 1. XUSTIFICACIÓN DO PLAN**
- 2. FINS E PRINCIPIOS DO PLAN DE TRANSICIÓN**
- 3. A QUÉN VAI DIRIXIDO O PLAN DE TRANSICIÓN**
- 4. OBXECTIVOS**
- 5. ACTUACIÓNS**
- 6. SEGUIMENTO E AVALIACIÓN**

1. XUSTIFICACIÓN DO PLAN.

Hoxe en día o sistema educativo estrutúrase en etapas educativas diferentes cada unha delas, con identidade propia: Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria.

Este Plan de Transición ten como finalidade concretar unha serie de actuacións e medidas que permitan unha efectiva continuidade do alumnado de Educación Infantil a Educación Primaria, así coma unha coordinación e cohesión entre as dúas etapas. Entendemos a “transición” como o paso dunha etapa a outra, que experimenta o alumnado que finaliza a Educación Infantil e comeza o primeiro curso de Educación Primaria.

Desde a Educación Infantil debe potenciarse, desenvolver e dotar, por medio da acción educativa, das competencias, as destrezas, as habilidades, os hábitos, as actitudes... que faciliten a posterior adaptación á Educación Primaria, aproveitando todas as potencialidades do alumnado, sempre dentro do marco individualizado que o desenvolvemento evolutivo de cada alumno permita.

Así mesmo, no 1º curso de Educación Primaria, debe prestarse especial atención ás características individuais do alumnado, ser conscientes dos diferentes ritmos de desenvolvemento evolutivo e manter rutinas e metodoloxías que faciliten a integración gradual dos nenos e nenas na nova etapa.

Cando o alumnado se incorpora a 1º de Primaria, comeza este curso mantendo as características propias do alumnado de Educación Infantil.

O paso a Educación Primaria supón un cambio importante para o neno e a nena: cambia o profesorado, os espazos, a distribución do tempo, a metodoloxía de traballo, as rutinas de clase, os materiais e os recursos.

O comezo do primeiro curso de Primaria é percibido polos nenos e nenas como un novo reto que debe afrontar e superar por él ou ela mesmo/a. A adaptación á nova situación levaralle un tempo, que nalgúns casos durará os primeiros meses e noutros casos todo o curso, pois cada cal ten o seu propio ritmo.

O paso dunha etapa a outra debe ser continuo, gradual e coherente evitando cambios bruscos.

Para asegurar esa coherencia e continuidade deben establecerse de forma conxunta por todo o claustro unha serie de medidas que serán aplicadas coordinadamente por todo o profesorado e de forma moi singular polo profesorado de 6º de Infantil e 1º de Primaria.

O Plan de Transición debe reforzar a coordinación e continuidade entre etapas, entendendo que conviven ambas, cada unha coas súas peculiaridades, na mesma comunidade educativa. Por iso, á hora de deseñar estratexias de ensino-aprendizaxe, actividades complementarias ou extraescolares, hai que ter en conta ambas etapas, tentando que cada unha delas participe dende as súas propias características.

2. BASES LEXISLATIVAS DO PLAN DE TRANSICIÓN

A necesidade de elaborar este Plan emana directamente das leis e demais normas fundamentais que regulan a Educación Infantil e a Educación Primaria na nosa comunidade.

Así a LOMLOE establece no seu artigo 14-8 que para garantir a continuidade do proceso de formación e unha transición e evolución positivas de todo o alumnado, reflectirase no desenvolvemento curricular a necesaria continuidade entre a etapa de Educación Infantil e a de Educación Primaria.

O DECRETO 150/2022, do 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia, recolle que a etapa de educación infantil supón o inicio do proceso de adquisición das competencias clave para a aprendizaxe permanente. O currículo establecido neste decreto baséase na potenciación da aprendizaxe por competencias.

A finalidade da educación infantil é contribuír ao desenvolvemento integral e harmónico do alumnado en todas as súas dimensións: física, emocional, sexual, afectiva, social, cognitiva e artística, potenciando a autonomía persoal e a creación progresiva dunha imaxe positiva e equilibrada de si mesmo, así como á educación en valores cívicos para a convivencia.

Tamén no artigo 17 deste Decreto aparece recollida a coordinación entre ciclos e etapas do seguinte xeito: “no desenvolvemento curricular reflectirase a necesaria continuidade entre os dous ciclos da etapa de educación infantil e entre esta etapa e a etapa de educación primaria para garantir a continuidade do proceso de formación e unha transición e evolución positivas de todo o alumnado.

o que requirirá a estreita coordinación entre o profesorado de ambos os ciclos e de ambas as etapas....”

Por outra banda, na Orde do 30 de maio de 2023 que desenvolve o Decreto 150/2022 polo que se establece o currículo da Educación Infantil, establece no seu artigo 11-3 que “sen que resulte exixible para afrontar a educación primaria, poderase facer unha primeira aproximación á lectura e á escritura, así como a experiencias de iniciación temperá en habilidades numéricas básicas...”

O Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, fai tamén referencia no seu artigo 6 á coordinación entre etapas do seguinte xeito: “Para garantir a continuidade do proceso de formación e unha transición e evolución positiva desde a educación infantil á educación primaria e desde ésta á Educación Secundaria Obrigatoria, a Consellería con competencias en materia de educación e os centros docentes establecerán mecanismos para realizar a coordinación entre as diferentes etapas.”

Na LOE, modificada pola LOMLOE, no Capítulo II de Autonomía dos Centros, nas súas disposicións xerais refire que “no exercicio da súa autonomía, os centros poden adoptar experimentacións, programas educativos, plans de traballo, formas de organización, normas de convivencia ...”

Por todo o exposto anteriormente e, para asegurar una coherencia e continuidade entre as etapas, crease este Plan de Transición.

3. A QUEN VAI DIRIXIDO O PLAN DE TRANSICIÓN.

O Plan de Transición vai dirixido e implica, fundamentalmente, a tres grupos da comunidade educativa:

- O *ALUMNADO* que finaliza a etapa de Infantil e comeza o 1º curso de Educación Primaria.

Para este grupo, deséñanse unha serie de medidas que atenden de maneira xeral ás necesidades do grupo-clase nesta transición, sen esquecer, a atención ao alumnado que presenta Necesidades Específicas de Apoio Educativo.

Non podemos esquecernos tampouco do alumnado que se incorpora á etapa de Primaria sen cursar Educación Infantil, xa que esta é unha etapa non obligatoria, para os que o primeiro contacto que teñen co centro educativo, é no primeiro curso de primaria.

- As *FAMILIAS* cuxos fillos e fillas atópanse neste período escolar de cambio.

A orientación, colaboración e comunicación con este sector tan importante da comunidade educativa é fundamental para obter uns óptimos resultados no proceso.

- O *PROFESORADO*, que é o responsable do deseño e implementación do Plan, o motor que promove e impulsa a súa consecución.

O profesorado implicado para levar a cabo o plan de transición será o que a continuación se detalla:

- O equipo de mestres e mestras de Educación Infantil. Dentro deste conxunto de profesionais, serán os pertencentes ao terceiro curso do segundo ciclo de Educación Infantil os que levarán a cabo a posta en práctica de todas as actuacións planificadas, aínda que todo o profesorado de Educación Infantil, participa no deseño do Plan e debe colaborar na posta en práctica do mesmo de forma progresiva ao longo de todo o ciclo.
- O equipo de docentes do primeiro ciclo de Educación Primaria. Neste caso, os mestres/as que realicen a docencia de 1º de Primaria, serán os encargados de levar a cabo as distintas actividades, debendo colaborar todo o profesorado do primeiro ciclo de educación primaria.
- A Xefa de Estudos, para a organización e seguimento.
- A Orientadora, que asesorará nos casos necesarios.
- O profesorado especialista o Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, sempre que se considere necesario.

4. OBXECTIVOS.

Os principais obxectivos do plan de transición son os seguintes:

- Facilitar a transición do alumnado de Educación Infantil a Educación Primaria de forma coordinada e que supoña unha gradación progresiva entre as dúas etapas, para propiciar a mellor adaptación do alumnado ao

cambio de etapa, prestando especial atención a transición do alumnado NEAE.

- Detectar e identificar posibles barreiras e/ou condicións de vulnerabilidade que poidan manifestarse no proceso de transición.
- Concretar accións que fagan posible a progresión adecuada no ámbito metodolóxico entre o segundo ciclo de educación infantil e o primeiro curso de educación primaria.
- Orientar e informar ás familias sobre os aspectos que faciliten a adaptación dos seus fillos e fillas á nova etapa (Primaria).
- Orientar ao profesorado co intercambio de datos, documentación e información de interese, para mellorar a resposta educativa do alumnado.
- Promover a comunicación entre o profesorado de Infantil e Primeiro Ciclo de Primaria, determinando procedementos de coordinación que posibiliten as mellores condición para realizar esa transición.
- Establecer reunións entre o profesorado de Infantil e Primeiro Ciclo de Primaria para informar das características individuais e grupais do alumnado, facendo especial fincapé naqueles que presenten necesidades específicas de apoio educativo, para garantir unha correcta atención á diversidade.

5. ACTUACIÓNS.

ACTUACIÓNS A LEVAR A CABO	TEMPORALIZACIÓN
<p><u>MEDIDAS PARA ADOPTAR EN INFANTIL</u></p> <p>A- TRABALLO DE CONCEPTOS QUE FACILITEN E MELLOREN A ADAPTACIÓN Á EDUCACIÓN PRIMARIA: De acordo coas conclusións das reunións de traballo previas á elaboración deste plan entre o profesorado de Infantil e Primaria, os aspectos nos que se incidirá no 2º ciclo de Infantil para facilitar a dita transición, e moi especialmente no último curso do mesmo, serán os seguintes:</p> <p><u>LECTOESCRITURA:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CONCIENCIA FONOLÓXICA: Perfeccionar na medida do posible o recoñecemento dos sons na linguaxe falada e identificar os sons que combinan para formar as palabras, de xeito que isto lles permita acceder con máis facilidade á lectura no 1º curso de Primaria, sempre de acordo co seu nivel de desenvolvemento e capacidade neste ámbito. 2. GRAFOMOTRICIDADE: Iniciarse, de acordo coas capacidades e posibilidades de cada 	<p>ETAPA DE EDUCACIÓN INFANTIL</p>

alumno/a, no CALCULO DA PAUTA E O CONTROL DO TAMAÑO DA LETRA, de xeito que permita a posterior adquisición destas destrezas en Primaria de maneira moito máis sinxela.

3. RECOÑECIMENTO DO ABECEDARIO E DA SÚA GRAFÍA, ASÍ COMO DAS LETRAS MINÚSCULAS: Familiarizar ao alumnado de Infantil na iniciación ao recoñecemento do abecedario e das letras minúsculas para poder continuar con esta labor en 1º de Primaria de modo máis gradual.

4. COÑECIMENTO DOS CONCEPTOS: RODEAR, SULIÑAR, IDENTIFICAR E OUTROS SIMILARES: Deste xeito poderán realizar as actividades e exercicios básicos en todas as áreas de 1º de Primaria con moita máis facilidade e seguridade.

5. INICIACIÓN AOS DITADOS DE PALABRAS como actividade internivel seguindo as pautas do Deseño universal de Aprendizaxe (DUA) e que, de acordo co desenvolvemento evolutivo de cada alumno/a e xunto coas actividades anteriores, os vaia acercando ao

<p>mundo da lectoescritura.</p>	
<p><i>LÓXICA MATEMÁTICA:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. COÑECEMENTO DE NÚMEROS. 2. ACHEGAMENTO Á SUMA E A RESTA: FAMILIARIZACIÓN COS CONCEPTOS DE XUNTAR E SEPARAR. 3. CANTIDADE: MOITO, POUCO, MÁIS QUE, MENOS QUE, MAIOR QUE, MENOR QUE,... 	<p>ETAPA DE EDUCACIÓN INFANTIL</p>
<p><i>APOIO NA AULA DE 6º DE EDUCACIÓN INFANTIL POR PARTE DE PROFESORADO DO PRIMEIRO CICLO DE PRIMARIA:</i> Outra das medidas que adoptamos co Plan de Transición son os apoios por parte de profesorado de diferente etapa educativa.</p> <p>Durante o último trimestre do curso, profesorado do primeiro ciclo de primaria, realizará apoio na aula de 6º de infantil para que, tanto o alumnado coma o profesorado, poidan coñecerse, traballar xuntos, aportar diferentes visións,...</p>	<p>ÚLTIMO TRIMESTRE</p>
<p><i>REUNIÓNS DE COORDINACIÓN ENTRE O PROFESORADO DE INFANTIL E PRIMARIA:</i></p>	<p>PRINCIPIO DE CURSO/</p>

<p>realizárase a lo menos unha reunión de coordinación ao comezo do último trimestre de curso e outra ao comezo do seguinte curso, entre a titora de 6º de EI, e os titores do primeiro ciclo de primaria, asesorados pola orientadora do centro.</p>	<p>COMEZO DO ÚLTIMO TRIMESTRE DO CURSO.</p>
<p>VISITA Á AULA DE 1º DE PRIMARIA: o alumnado de 6º de infantil visitará a aula de 1º de primaria onde poderán falar co alumnado de 1º sobre a súa experiencia neste curso, do cambio que lles supuxo, ver como se distribúe e organiza o aula, facer preguntas a titora de 1º, e o alumnado de 1º poderá darlles consellos, realizar alguna actividade conxunta...</p>	<p>ÚLTIMO TRIMESTRE</p>
<p><u>MEDIDAS PARA ADOPTAR EN 1º DE PRIMARIA:</u> APOIO NA AULA DE PRIMEIRO DE PRIMARIA POR PARTE DE PROFESORADO DE INFANTIL: durante os meses de setembro e outubro, a que fóra a súa titora de infantil, realizará apoio no primeiro curso de primaria, para que a transición sexa o máis progresiva posible. En caso de que non poda ser a anterior titora quen se ocupe do apoio, será a persoa que estivo de apoio no curso anterior.</p>	<p>SETEMBRO/OUTUBRO</p>

<p>REALIZACIÓN DA ASEMBLEA NA MAÑÁ: realizarase unha assemblea matinal ao comezo do día, onde o alumnado poida participar, dialogar, propoñer e tomar decisións colectivas, tal e como viñan facendo en Infantil.</p>	<p>A LO MENOS NO PRIMEIRO TRIMESTRE.</p>
<p>ESTABLECEMENTO DE RECUNCHOS DE APRENDIZAXE NA AULA DE CARÁCTER MANIPULATIVO E LÚDICO: deben establecerse na aula recunchos de aprendizaxe onde o alumnado poida realizar diferentes actividades de aprendizaxe tanto individual como en pequenos grupos.</p>	<p>DURANTE O PRIMEIRO CURSO DE PRIMARIA.</p>
<p>DISPOSICIÓN DA CLASE EN GRUPOS: o alumnado estará disposto en grupos, non de maneira individual, na aula.</p>	<p>DURANTE O PRIMEIRO CURSO DE PRIMARIA.</p>
<p>ASESORAMENTO ÁS FAMILIAS: por parte do profesorado e da orientadora do centro, asesorarase en todo o preciso ás familias.</p>	<p>DURANTE TODO O PERIODO</p>
<p>ASIGNACIÓN DA AULA: a aula que se asignará ao primeiro curso de educación primaria será a</p>	<p>DURANTE O PRIMEIRO</p>

situada ao final do corredor da planta baixa.
Considérase que é a aula máis apropiada para
realizar o primeiro curso de primaria xa que é a
aula máis grande e permite realizar recunchos e
actividades de maior movemento.

CURSO DE PRIMARIA.

6. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN.

Como todo plan que se desenvolve no centro, leva consigo un seguimento para concluír se o funcionamento é o correcto ou se é necesario facer rectificacións e melloras.

Para iso levaranse a cabo as seguintes medidas:

- Observación directa na aula por parte do profesorado implicado, a xefa de estudos e a orientadora do centro, para valorar a adaptación do alumnado á nova etapa, o funcionamento das actividades expostas e o estado emocional do grupo.
- Entrevista da xefa de estudos coa orientadora, a titora actual e a do curso anterior do grupo.
- Enquisa ás familias.